

ÇÖZÜM MALİ DİSİPLİN

www.paradergi.com.tr

Ağustos ayı ile ocak-ağustos dönemine ilişkin bütçe uygulama sonuçları açıklandı. Buna göre, ağustosta bütçe gelirleri, geçen yılın aynı ayına göre yüzde 23,3 artarak 70,3 milyar lira, bütçe giderleri ise yüzde 31,5 yükselerek 76,1 milyar lira olarak gerçekleşti. Bütçe gelirleri ocak-ağustos döneminde geçen yılın aynı dönemine kıyasla yüzde 18,9 artışla 485,7 milyar lira, bütçe giderleri yüzde 23,7 yükselişle 536,5 milyar lira oldu. Böylece merkezi yönetim bütçesi ağustosta 5,8 milyar lira, ocak-ağustos döneminde de 50,8 milyar lira açık verdi.

Bilindiği üzere, 2018 Yılı Programında GSYİH tahmini 3 trilyon 350 milyon lira, yıl sonu TÜFE tahmini yüzde 8,4, deflatör de yüzde 10,3 olarak yer alıyordu. Merkez Bankası yılın üçüncü enflasyon raporunda TÜFE yıl sonu tahminini yüzde 13,4 e revize etmişti. Açıklanan bütçe verilerine göre bütçe performansındaki negatifliğin devam ettiği görülüyor. Oranlamalara bakıldığında, bütçe açığı/GSYİH rasyosunun %2 ler seviyesinin aşılması tehlikesinin devam ettiğini görüyoruz. Burada yaşanan temel problemler; Türkiyede yaşanan fiili devalüasyon etkisi, mali disiplini bozucu uygulamalar, Suriyeli mültecilerin psikolojik ve mali yükü ve en önemlisi PKK ve benzeri terör örgütleriyle devam eden savaş halinin finansman yükünün bütçe dengelerini alt üst etmesidir.

Peki şu sıralar neler oluyor? Geçtiğimiz hafta T.C. Merkez Bankası politika faizini 6.25 puan artırarak 17.25'ten %24'e çekti. Neden böyle bir şey yapıldı? Paranın döviz yerine yüksek faize gitmesi sağlanacak, hem yerli hem yabancı yatırımcıların döviz bozarak Türk Lirası'na yönelmesi sağlanarak ulusal paraya istikrar kazandırılmak istendi. Hem piyasaya "TL ye bir şey olursa elimdeki tüm araçları kullanırım" mesajı verildi, hem de maliyet enflasyonunun önüne geçilmeye çalışıldı. Bir nebze olsun başarılı da olundu, dolarda yükseliş bir nebze olsun durdu. Faize bende karşıyım ama bu kararın alınmasına mecbur kalındı.

Yukarı saydığımız temel problemler ve fiili devalüasyon hali kamu ve özel sektörde finansman maliyetlerini artırıyor. Peki bu ek finansman maliyeti nasıl karşılanacak? Çözüm Ne? Birincisi, mültecilerin kendi bölgesinde bir sorun teşkil etmemesi için 2016 da 3 Milyar Euro (tamamını ödemediler), 2018 de 3 Milyar Euro destek ödemesi yapacağım diyen Avrupa Birliği'nden bu bedeller kesintisiz alınmalıdır. Almak için ne gerekiyorsa yapılmalıdır (20111 den bu yana 35 Milyar Dolar Harcadık!) İkincisi, terörle yapılan bu kararlı mücadelenin başarıyla sonuçlanıp ülkemizin her köşesinin huzura kavuşmasını ve teröre dökülen paranın son bulmasını hepimiz arzu ediyoruz. Üçüncüsü ise; spekülative amaçlı parasal hareketliliğe ilişkin her zaman dalgalanma olacaktır, önemli olan kontrol altında tutup bütçe dengesine ve makro ekonomiye zararını önlemektir. En çok üzerinde durulması gereken, bütçe açığı ve diğer kamusal finansman sorunlarına merhem olacak davranış ise; devlet erkanının en tepesinden en alt devlet birimlerine kadar tasarruf ve mali disiplin seferberliği başlatılmasıdır. Devletin böyle davrandığını gören halkın tüm kesimlerine de bu çağrı ve davranışa direkt pozitif karşılık verecektir. Bu durumda kamu finansmanı için ne vergi koymaya, ne borç almaya da gerek kalmayacaktır. Kalınması halinde de yükü hissedilmeyecek boyutlarda gerçekleşecektir. En iyi para, tasarruf edilendir!